

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Indráčkem v právní věci žalobce: **T. M. D.**, bytem t. č. PoS Havířov, Na Kopci 5, Havířov-Dolní Suchá, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR** se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 9. 2008 č. j. OAM-601/VL-18-11-2008, o udělení mezinárodní ochrany

t a k t o :

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 9. 2008 č. j. OAM-601/VL-18-11-2008 **se** pro vady řízení **z r u š u j e** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Česká republika **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 3. 9. 2008 č. j. OAM-601/VL-18-11-2008 žalované Ministerstvo vnitra ČR zamítlo žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodnou podle ust. § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb. o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb. o Policii ČR ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Po provedeném dokazování vzal žalovaný za nepochybně prokázáno, že důvodem podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobce je snaha legalizovat si další pobyt v ČR poté, co mu hrozila deportace a také snaha, aby skutečnosti jím uvedené byly posuzovány s ohledem na humanitární stránku

věci. Žalovaný u žalobce shledal naplnění podmínek ustanovení § 16 odst. 2 zákona o azylu a žádost o udělení mezinárodní ochrany zamítl jako zjevně nedůvodnou.

Proti uvedenému rozhodnutí podal žalobce včasnou žalobu, ve které uvedl, že napadá rozhodnutí v rozsahu výroku o zamítnutí jeho žádosti jako zjevně nedůvodné podle § 16 odst. 2 zákona o azylu. Dále uvedl, že žalovaný ve správním řízení porušil ustanovení správního řádu, a to § 2 odst. 4, § 3, § 50 odst. 2, odst. 3 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb. Žalovaný dle žalobce zjištěný skutkový stav nesprávně právně kvalifikoval, pochybil v aplikačním procesu tím, že nepřihlíдел faktickou skutkovou podstatu zákonné skutkové podstatě pronásledování upravené v § 12 zákona o azylu. Žalovaný si za účelem zjištění skutečného stavu věci neopatřil podklady potřebné pro rozhodnutí, a to i ve vztahu k odůvodnění výroku rozhodnutí o neudělení doplňkové ochrany ve smyslu § 14a a § 14b zákona o azylu. Pokud jde o další konkrétní skutkové důvody, na jejichž základě tvrdil, že skutečnosti jím uváděné jsou podřaditelné ustanovení § 12 a § 14a zákona o azylu, odkázal žalobce na žádost o udělení mezinárodní ochrany v ČR a protokol o pohovoru, který s ním byl proveden a ostatní spisový materiál, který se vztahuje k žádosti o udělení mezinárodní ochrany v ČR, a který má k dispozici žalovaný. Žalobce navrhl zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení.

Dne 26. 9. 2008 obdržel krajský soud doplnění žaloby, v němž žalobce uvedl, že měl žalovaný zvážit otázku zákazu jeho navrácení do Vietnamu, tedy to, zda by po svém návratu byl ohrožen na životě nebo svobodě ze strany vietnamských státních orgánů. Ve vlastnoručně psané části doplnění žalobce uvedl, že v roce 1988 přišel do České republiky pracovat na základě mezinárodní smlouvy. Po ukončení smlouvy zůstal v České republice. Z tohoto důvodu jej obvinil vietnamský úřad, že je vlastizrádce. Od té doby nemá šanci se do Vietnamu vrátit a žije bez legálních dokladů v ČR, tj. od roku 1996 do roku 2008. Z toho důvodu byl několikrát zadržen policií, neboť u sebe neměl doklady. V dubnu 2008 byl zadržen policií, odsouzen na 3 měsíce odnětí svobody a 3 roky podmínku. Po propuštění jej předvolala cizinecká policie města Prahy 3 a oznámila mu, že má zajet na vietnamský konzulát pro pas. Na konzulátu mu řekli, že jeho jméno a příjmení není zapsáno v matrice ve Vietnamu, a proto mu nemohou vydat cestovní pas. Nyní je žalobce již starší a nemá ani jednoho příbuzného, nemá kde bydlet, navíc soudí, že je zrádce své vlasti. Pokud se vrátí zpátky do své země, nemůže se žít. Z tohoto důvodu žádá žalobce o udělení azylu a mezinárodní ochrany, aby mohl žít jako ostatní lidé v ČR, kterou má již dlouho rád a považuje ji za svou druhou vlast.

Žalovaný ve svém vyjádření ze dne 30. 9. 2008 popřel oprávněnost námitek uvedených žalobcem a současně s nimi nesouhlasil, neboť neprokazují, že by správní orgán v průběhu své činnosti porušil některé ustanovení správního řádu či zákona o azylu a následně vydal nezákonné rozhodnutí. Odkázal na obsah správního spisu, zejména na vlastní žádost o udělení mezinárodní ochrany, výpovědi žalobce a na vydané rozhodnutí žalovaného, který postupoval v souladu se zákonem o azylu a jednotlivými ustanoveními správního řádu. Na základě výpovědi žalobce a spisového materiálu bylo zjištěno, že na území ČR žalobce vstoupil dne 3. 2. 1988 a přibližně do roku 1994 či 1995 zde měl povolen dlouhodobý pobyt. Následně zde

již setrval nezákonně. V období 2003 až 2005 byl žadatelem o azyl a v tomto mezidobí dne 9. 2. 2004 mu bylo uloženo správní vyhoštění na dobu deseti let. Ani poté, co v září 2005 bylo jeho řízení o azylu zastaveno, však nevycestoval a setrval dále v ČR nelegálně. Dne 20. 4. 2008 byl odsouzen za maření výkonu úředního rozhodnutí trestním příkazem vydaným Okresním soudem v Liberci k podmíněnému trestu odnětí svobody odloženému na zkušební dobu tří let a současně k trestu vyhoštění z ČR na dobu tří let. Do přijímacího střediska ve Vyšních Lhotách se dostavil v době platnosti výjezdního příkazu platného do 17. 8. 2008. Z výpovědi žalobce je zřejmé, že se zde dlouhodobě nacházel nelegálně a ačkoliv měl možnost pohybovat se svobodně na území ČR, a tedy i vejít do kontaktu se zástupci státních orgánů ČR, uvedené možnosti nevyužil a opakovanou žádost o mezinárodní ochranu podal teprve v době, kdy byl odsouzen k trestu vyhoštění a měl vycestovat na základě výjezdního příkazu. Skutečnosti, které žalobce uvedl v žádosti o mezinárodní ochranu, mu byly známy již dříve a v podání žádosti o mezinárodní ochranu na území ČR mu v této době nebránily žádné objektivní okolnosti. Žalovaný uvedl, že žalobce naplnil podmínky pro uplatnění ustanovení § 16 odst. 2 zákona o azylu. Naplnění podmínek tohoto ustanovení dle žalovaného vylučuje posouzení žádosti podle ustanovení § 12 zákona o azylu. Žalovaný neměl povinnost se dále zabývat jeho případem z pohledu ustanovení § 12 zákona o azylu, rozebírat jeho případ meritorně a jeho námitky v tomto směru nelze považovat za důvodné. Námitku absence výroku o neudělení doplňkové ochrany dle ustanovení § 14a zákona o azylu považuje žalovaný rovněž za neopodstatněnou, neboť vzhledem k učiněnému správnímu rozhodnutí ve věci žalobce je výrok o udělení doplňkové ochrany na základě § 14a nadbytečný. Žalovaný měl za to, že postupoval v souladu se všemi zákonnými normami a žalovaný se nedomníval, že by v této souvislosti bylo napadené rozhodnutí nezákonné, nebo že by žalobce byl nějakým způsobem zkrácen na svých právech. Podle názoru žalovaného nebylo žalobou zpochybněno rozhodnutí správního orgánu, kterým byla žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany zamítnuta, a proto žalovaný navrhl soudu zamítnout žalobu jako nedůvodnou v plném rozsahu.

Krajský soud vycházel z napadeného rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 9. 2008 č. j. OAM-601/VL-18-11-2008, jakož i z připojeného správního spisu žalovaného téhož čísla jednacího, a poté dospěl k závěru, že žaloba žalobce je důvodná. Při řízení o žalobě žalobce přitom krajský soud vycházel z ustanovení § 65 a násl. soudního řádu správního, jakož i ze skutkového a právního stavu, který tu byl dán v době rozhodování žalovaného správního orgánu (ust. § 75 soudního řádu správního).

Z hlediska skutkových zjištění vyplývajících z připojeného správního spisu žalovaného vzal v daném případě krajský soud za prokázáno, že žalobce ve vlastnoručně psané žádosti ze dne 20. 8. 2008 uvedl, že přijel do ČR v roce 1988 pracovat a učit se. Po skončení pracovní smlouvy se do Vietnamu nevrátil. Dle jeho názoru se na něj vietnamské úřady dívají jako na vlastizrádce. Nelegálně žije v ČR od roku 1994, protože neměl doklady. Policie žalobce kontrolovala, byl mnohokrát zadržen. V dubnu 2008 jej zadržela policie v Liberci a liberecký soud jej odsoudil na 3 měsíce se zkušební dobou na 3 roky a k vyhoštění z českého území. Když vyšel z vězení, šel na policii v Praze 3, kde mu uložili, aby šel na vietnamské velvyslanectví

pro pas. Učinil tak, ale na velvyslanectví mu řekli, že nemá ve Vietnamu rodinu ani adresu. Žalobce už má vysoký věk, rodiče nemá, rodinu nemá, nemá kde bydlet, z těchto důvodů nemůže ve Vietnamu pracovat a sám sebe uživit. Žalobce žádá o humanitární azyl pod ochranou Organizace spojených národů. Ve svém vysokém věku chce prožít zbývající dny v ČR legálně. Považuje ČR za svůj druhý domov. Žalobce také v žádosti uvedl, že o azyl přišel požádat, aby měl legální doklady a mohl zde i nadále žít a pracovat jako normální člověk.

Podle § 16 odst. 2 zákona o azylu se jako zjevně nedůvodná zamítne i žádost o udělení mezinárodní ochrany, je-li z postupu žadatele patrné, že ji podal s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání k trestnímu stíhání do ciziny, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve, a pokud žadatel neprokáže opak.

V daném případě jde o zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany dle § 16 odst. 2. V této souvislosti odkazuje soud na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 8. 2008 č. j. 5Azs 24/2008-48, dle kterého použití § 16 odst. 2 zákona o azylu vykládaného v souladu s čl. 13 a 18 směrnice Rady 2004/83/ES a čl. 23 odst. 4 písm. i) a j) směrnice Rady 2005/85/ES vyžaduje třístupňový test: 1) zda hrozí stěžovateli vyhoštění, vydání nebo předání k trestnímu stíhání do ciziny; 2) zda mohl žadatel požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve; a 3) zda je z postupu žadatele patrné, že žádost o mezinárodní ochranu podal „pouze“ s cílem vyhnout se tomuto hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání k trestnímu stíhání do ciziny. Tyto tři podmínky musí být splněny kumulativně; v případě nesplnění byť jedné z nich nelze § 16 odst. 2 zákona o azylu aplikovat. Z toho vyplývá, že žádost o mezinárodní ochranu lze posoudit jako zjevně nedůvodnou, pokud žadatel podává žádost „pouze“ proto, aby pozdržel nebo zmařil výkon dřívějšího anebo blížícího se rozhodnutí, které by vedlo k jeho vyhoštění, přičemž podání žádosti po obdržení rozhodnutí o správním vyhoštění a priori nevylučuje, že mu bude udělen azyl nebo doplňková ochrana, pokud mu hrozí pronásledování z azylově relevantních důvodů, resp. skutečné nebezpečí vážné újmy pro účely doplňkové ochrany.

Ustanovení § 16 odst. 2 zákona o azylu je nutné vykládat tak, že jako zjevně nedůvodná se zamítne i žádost o udělení mezinárodní ochrany, je-li z postupu žadatele patrné, že ji podal pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání k trestnímu stíhání do ciziny, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve, a pokud žadatel neprokáže opak. Jen takovýto výklad je v souladu s čl. 13 a 18 kvalifikační směrnice ve spojení s čl. 23 odst. 4 písm. i) a j) procedurální směrnice. Vložení slova „pouze“ nic nemění na tom, že podání žádosti o mezinárodní ochranu až v případě hrozícího vyhoštění je ve valné většině případů účelové. Nicméně pokud žadatel přesvědčivě prokáže, že mu hrozí v zemi původu pronásledování z azylově relevantních důvodů nebo skutečné nebezpečí vážné újmy, je žalovaný povinen se zabývat i jeho tvrzeními podle § 12 a § 14a zákona o azylu, a případně azyl či doplňkovou ochranu udělit.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 2. 2009 č. j. 1Azs 107/2008-78 v případě zamítnutí žádosti o mezinárodní ochranu jako zjevně nedůvodné podle § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, je správní orgán

povinen se v odůvodnění vypořádat s otázkou možného udělení doplňkové ochrany. Platí tedy, že zamítnutí žádosti o udělení azylu jako zjevně nedůvodné podle § 16 odst. 2 zákona o azylu nezavazuje správní orgán povinnosti zabývat se otázkou, zda daný žadatel o mezinárodní ochranu nesplňuje podmínky pro udělení doplňkové ochrany.

Na základě shora uvedených skutečností dospěl soud k závěru, že žalovaný ve správním řízení správně zamítl žádost žalobce jako zjevně nedůvodnou, když u něj byly naplněny všechny tři podmínky třístupňového testu (hrozila mu deportace; o udělení mezinárodní ochrany mohl požádat dříve a z jeho postupu je patrné, že žádost o mezinárodní ochranu podal „pouze“ s cílem vyhnout se tomuto hrozícímu vyhoštění, když sám několikrát ve správním řízení uváděl, že žádost o mezinárodní ochranu podal s cílem zlegalizovat si v ČR pobyt poté, co mu hrozí deportace, do vlasti se nechce vrátit, protože by tam ve svém věku nenašel práci, neužil by se, po 20 letech v ČR v zemi původu nemá nikoho a nic), avšak v odůvodnění svého rozhodnutí se žalovaný nevypořádal s otázkou možného udělení doplňkové ochrany (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 2. 2009 č. j. 1Azs 107/2008-78) a zatížil tak svoje rozhodnutí vadou.

Pokud jde o žádost žalobce o humanitární azyl, zde soud souhlasí s názorem žalovaného, že mnohaletý nelegální pobyt žalobce na území ČR a jeho nečinnost nelze legalizovat odkazem na humanitární stránku jeho situace.

Ze shora uvedených důvodů zrušil soud ve smyslu ust. § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. rozhodnutí žalovaného jako nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů rozhodnutí. Soud rozhodoval rozsudkem bez jednání dle ust. § 51 s. ř. s. Současně soud vyslovil, že se věc vrací k dalšímu řízení žalovanému dle ust. § 78 odst. 4 s. ř. s. Žalovaný znovu o nároku rozhodne, přičemž při novém projednání věci je žalovaný vázán právním názorem soudu dle § 78 odst. 5 s. ř. s.

Výrok o nároku na náhradu nákladů řízení se opírá o ust. § 60 odst. 1 s. ř. s., když žalobce měl ve věci úspěch, vzniklo mu právo na náhradu nákladů řízení, avšak žádné náklady mu v souvislosti s tímto řízením nevznikly.

Výrok o nákladech státu je odůvodněn ust. § 36 odst. 2 soudního řádu správního, podle kterého náklady spojené s přibráním tlumočníka platí stát.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně ve lhůtě dvou týdnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení, prostřednictvím podepsaného soudu, a to písemně, ve dvojím vyhotovení. Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel sám nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

V Ostravě dne 9.8.2010

Za správnost vyhotovení:
Iva Charvátová

JUDr. Petr Indráček, v.r.
- samosoudce -